

crime & summer & crime & summer & crime & summer & crime

Marelle Boersma

Schaduw spelen

THRILLER

*Kan ze de verleiding weerstaan?
Of is het pad naar succes gedoemd te mislukken?*

DE CRIME COMPAGNIE

crime & summer & crime & summer & crime & summer & crime

Marelle Boersma

Schaduw spelen

THRILLER

*Kan ze de verleiding weerstaan?
Of is het pad naar succes gedoemd te mislukken?*

DE CRIME COMPAGNIE

MARELLE BOERSMA

Schaduwspele

© 2012 De Crime Compagnie en Marelle Boersma
Omslagontwerp Cunera Joosten
Boekverzorging Michiel Niesen, ZetProducties, Haarlem
Foto omslag © Sharon Dominick

ISBN 978 94 6109 031 7
NUR 332

Meer informatie over De Crime Compagnie op www.crimecompagnie.nl

Proloog

Hij rende alsof de duivel hem op de hielen zat. Alsof hij een aanstormende watermassa voor moest zien te blijven. Alsof de dood op het punt stond hem in te halen. Zo voelde het. Hij draafde sneller dan hij ooit gelopen had over de weg, waarvan de berm aan weerszijden naar beneden liep. De dijk was als een brug waar hij overheen moest zien te komen om redding te vinden.

Het gesprek met de arts herhaalde zich in zijn hoofd. Woord voor woord kon hij de zwarte tekst terughalen. De voorspellingen dreven als onweerswolken om hem heen en huilende gezichten dropen uit de lucht naar beneden. Wanhoop en verdriet, maar vooral machteloosheid. Hoe kon hij dat voor blijven?

Zijn benen begonnen pijn te doen. Hij kreeg steken in zijn zij en zijn ademhaling ging stotend om de zuurstof binnen te kunnen krijgen. Toch ging hij door. Hij moest wel doorgaan, ondanks het afschuwelijke nieuws dat hij die middag te horen had gekregen. Natuurlijk had hij zich groot gehouden terwijl de verlamme pijn met kracht zijn hart bereikte. De ogen van hun kind, die aangaven het nieuws niet te bevatten, veel te jong om te beseffen wat er aan de hand was. Hij had zijn vrouw niet aan durven kijken, bang om dezelfde wanhoop te zien die hem lamgeslagen had. Ze waren naar huis gereden in een volledige stilte, slechts onderbroken door het vrolijke gebabbel van hun zoontje vanuit zijn kinderzitje op de achterbank. Hij had met hem gepraat en gelachen alsof er niets aan de hand was. Maar eenmaal thuis kon hij de façade niet meer ophouden, de muren leken hem te willen verdrukken. Hij moest weg, naar buiten.

Zijn eerste opwelling was om naar zijn vriend te gaan. Samen een hele lading bier naar binnen gieten om zijn gevoel te dempen. Toch was er ook de angst om diens oordeel. Bij hem stond alles in het teken van prestaties. Maar de levens van hun zonen zouden verschillende wegen volgen. Voor zijn eigen zoon lag alleen de weg naar de aftakeling. Hij

wilde dat nu niet horen. Geen medelijdende ogen zien. Hij moest de confrontatie met de pijn aangaan. Alleen.

In een veel te hoog tempo kwamen zijn voeten neer op het harde asfalt. De dijk leek eindeloos en de wind rukte aan zijn haar. Het onheil bleef hem achtervolgen. Het zou hem inhalen. Hij was machteloos. Was dit een absoluut einde?

Protesterende spieren die hun kracht begonnen te verliezen. Pijn die het verdriet stilde. De steken in zijn zij waren nu zo hevig, dat hij bang was dat hij zelf het loodje zou leggen. Lucht! Zijn longen verzetten zich tegen de eisende inspanning en piepten om te voldoen aan de vraag. De warmte die de buitenkant van zijn lijf in vuur en vlam zette, kon niet voorkomen dat de ijzige kou in zijn binnenste aanwezig bleef. Zweet perste zich naar buiten om zijn lichaam de nodige afkoeling te geven. Verder, hij moest verder. Weg van de plek waar het verdriet zich zou concentreren.

Zijn spieren begonnen te weigeren en zijn benen verloren aan kracht. Hij strompelde nog een stukje voort. Als in een hallucinatie zag hij de televisiebeelden van een marathonloopster voor zich die kruipend over de finish ging. Volledig voorbijgegaan aan de waarschuwingen van haar lichaam en volkomen onwetend van het feit dat de hele wereld toekeek naar haar onmenselijke worsteling. Mager en leeg, volkomen ontdaan van alle kracht.

Alles stopte. Zijn benen waren niet meer in staat om zijn gewicht te dragen. Was dit ook de toekomst voor zijn zoon? Hij viel op het koude gras aan de kant van de weg. Hijgend lag hij op zijn rug, de lucht met diepe halen zijn longen in pompend, zijn benen lam. Elke inademing deed zeer. Kon hij het maar stoppen. Kon hij de ziekte die het lichaam van zijn zoon beheerste maar uitzetten. De pijn drong door zijn hele lichaam en eindigde bij zijn ogen, waar de tranen zomaar begonnen te stromen alsof de dijk doorgebroken was. Hij gooide zich op zijn zij en verborg zijn gezicht in zijn armen, een zelftroostende houding. Maar de schokken waren niet tegen te houden. Alles kwam eruit. Hij voelde zich verlaten en gaf toe aan de pijn. Verdriet om de toekomst, niet alleen van

zichzelf en zijn vrouw, maar vooral de beperkte toekomst van zijn enige kind.

Fenna Faassen was al vroeg op de redactie van het tijdschrift *Ogenblik*, waar ze al jaren als journaliste werkte. Met een kop koffie en de krant zat ze achter haar bureau. Gedachten dwarrelden met de dampende koffielucht mee omhoog. Voor haar lag een relaxte dag, geen onhaalbare deadlines, geen zeurende mensen en geen nare klusjes tussendoor. Toch was er een gevoel van onrust. Stilte voor de storm. Alsof Harry, de hoofdredacteur, plotseling met veel bombarie binnen kon komen vallen met een haastklus. Gisteren af, ze kende het precies. Geen tegenspraak. Slikken en doorgaan. Deze rust was onheilspellend en bijna tegen de regels. Ze rilde, terwijl de zon vrolijk door haar raam naar binnen scheen.

Ze trok haar zwarte shirt iets naar beneden en hing haar ketting recht. Even hield ze hem in haar handen. De kleurige steentjes waren zorgvuldig omringd door oosters aandoende kralen, een cadeau van een lieve vriendin die vaardige handen had. Ze nam een slok koffie en boog zich over de krant. Even de koppen screenen. Kranten waren voor haar, als journaliste, dé informatiebron. Soms was een item in een krant slechts drie zinnen waard, maar kon zij over datzelfde onderwerp een artikel van een aantal pagina's schrijven voor hun weekblad.

Ze had het eerste katern al bijna doorgenomen toen haar oog viel op een bericht, weggedrukt in de rechterbenedenhoek: ONDERVOEDING BIJ BEJAARDEN. Ze begon het artikel aandachtig te lezen, maar voelde de irritatie al snel opborrelen. Eerst werden oude mensen weggestopt in tehuizen met minimale zorg, en nu kwam vanuit de politiek kritiek op de slechte leefomstandigheden. Echt hypocriet. Fenna dacht aan haar moeder, op wie het artikel volledig van toepassing leek. Zij werd ook oud. Haar ogen waren dof geworden en de vermoeide trek rond haar mondhoeken werd steeds minder vaak verdreven door een glimlach. Ze leek weg te

kwijnen, oud en opgebrand. Eenzaam in haar aanleunwoning, ondanks het feit dat Fenna zo vaak mogelijk langsging. Ze wilde niet meer, zei haar moeder. En zodra oude mensen dat soort dingen gingen zeggen, was er al een lange weg van gedachtecronkels aan voorafgegaan. Dan hadden ze zelf al de conclusie getrokken dat hun leven geleefd was.

Fenna maakte een notitie. Ideeën voor artikelen schreef ze altijd direct op, en dit was daar een prima voorbeeld van. Het krantenartikel was politiek en wetenschappelijk getint, vol cijfers en percentages, met dramatische opmerkingen over fatale gevolgen. Maar de menselijke kant ontbrak. Misschien kon zij er wat mee doen.

Ze sloeg de bladzijde om en zag een advertentie: SLAVENVRIJE CHOCOLADE. Het trok natuurlijk haar aandacht. Chocola verslavend? Ze noemde zichzelf voor de grap wel eens een chocoholic. Ze had de term ooit ergens zien staan en zich aangesproken gevoeld. Het speeksel in haar mond reageerde direct. Slavenvrij, las ze opnieuw. Iets anders dan verslavend. Ze nam zich voor die speciale chocola een keer te proberen. Een extra stukje kon natuurlijk nooit kwaad. En dan het liefst zonder nare bijsmaak.

De foto die bij de advertentie was geplaatst trok haar aandacht. Een Aziatische vrouw met in haar hand een doorgesneden vrucht van een cacaoboom. De stralende lach van de vrouw gaf de naargeestige tegenstrijdigheid met het bericht weer. Geluk tegenover slavenarbeid.

Ben, een fotograaf met wie ze jarenlang prettig had samengewerkt, had oog voor deze details gehad. Foto's die meer weergaven dan je in eerste instantie zag. Ze miste hem en dacht nog vaak aan de vreemde omstandigheden waaronder hij bij een duikongeluk in India omgekomen was. Het raadsel was nooit opgelost.

Ze streek door haar korte haar, alsof ze daarmee de nare gedachten kon verdrijven, schoof haar bril wat verder op haar neus en pakte de sportbijlage. Op de eerste pagina zag ze een artikel over

de internationale atletiekfederatie. IAAF VERBIEDT WEDDENSCHAPPEN, las ze. Snel gleden haar ogen over de zinnen. De IAAF ging de regels aanscherpen. Paranoia voor eventuele slechte reclame voor de atletieksport. De angst voor een omkoopschandaal zoals bij voetbal zat diep. Ook de berichten uit het wielrennen droegen daaraan bij. De dopingschandalen tijdens grote wielerevenementen werden altijd breed uitgemeten. De atletiekfederatie zou er alles aan doen om niet in hun voetsporen te treden. Hun sport was schoon en eerlijk.

Fenna was op dit moment extra gericht op de sportverslaggeving. Zeker nu de Olympische Spelen in het vizier kwamen. Ze hoopte dat zij uitverkoren zou worden om naar China af te reizen om de Olympische Spelen te verslaan. Maar ze hield er rekening mee dat Harry haar met haar zevenenveertig jaar te oud zou vinden. Bovendien zag ze er nu eenmaal niet uit alsof ze van sport hield. Maar China vormde een uitdaging voor elke journalist. Het was een land dat bijna dagelijks in het nieuws was met zijn snelle economische groei, problematische luchtverontreiniging, en natuurlijk de slechte mensenrechtensituatie. Ze wierp een blik op de klok: nog een halfuurtje tot de redactievergadering, dan zou ze het horen.

Op dat moment kwam Harry binnengewaaid, zijn rossige baard wilskrachtig naar voren stekend. Zijn blonde krullen sprongen wild rond zijn hoofd en zijn felle ogen waren direct op haar gericht.

‘Fenna, ik wil voor de vergadering even wat met je overleggen. Afspraken voor de Olympische Spelen.’

‘Mag ik naar China?’ vroeg Fenna. De opwinding zorgde ervoor dat ze het in één klap warm kreeg.

‘Niet zo snel,’ lachte Harry. Zijn groene ogen, die model hadden gestaan voor het logo van hun tijdschrift *Ogen-blik*, twinkelden. ‘Eerst maar eens overleggen.’ Hij draaide zich om en liep naar de deur. ‘Nu, graag,’ riep hij nog over zijn schouder.

Wow, dacht ze. ‘Is goed,’ riep ze hem na. De onheilspellende rust was verdreven.

Zenuwachtig zocht Fenna haar informatie bij elkaar. Harry mocht je niet laten wachten. 'Nu' betekende echt binnen een minuut. Fenna was blij dat ze in de afgelopen weken al wat research naar China en de voorbereidingen voor de Olympische Spelen had gedaan. Maar nu ze op het punt stond om te horen of ze er wel of niet naartoe mocht om de reportage te maken, vroeg ze zich nerveus af of het wel voldoende was.

Ze klopte aan.

'Ga zitten. Ik zal ruimte maken.' Harry liep naar de overlegtafel in het ruime kantoor. De tafel was allesbehalve een toonbeeld van orde en overzicht. Stapels papieren, opengeslagen boeken en restanten van snel verorberde tussendoortjes.

'Je ziet wat bleek. Is alles in orde?' vroeg hij.

Fenna wilde zeggen dat ze gespannen was. Dat ze het oordeel van Roodbaard, zoals ze Harry vaak in gedachten noemde, vreesde. Ze wilde zo graag naar China dat de spanning haar in de weg zat. 'Beetje hoofdpijn,' antwoordde ze echter.

'Dat zegt mijn vrouw ook vaak,' grijnsde hij. Hij schoof wat stapels papieren opzij en sloeg een boek dicht. 'Misschien toch weer eens wat opruimen,' mompelde hij.

'Einstein had daar een mooie opmerking over,' zei Fenna, denkend aan haar eigen volle bureau.

'Einstein?'

'Als een rommelig bureau het teken is van een rommelige geest, waar staat een leeg bureau dan voor?' citeerde Fenna de door haarzelf vaak gebruikte zin.

'Die is goed. Ik zal hem onthouden,' grijnsde Harry.

Fenna schoof op de stoel die hij haar aanbood.

'Goed, China,' zei hij. 'Wat staat er op de planning? Eerst een kennismaking met een aantal atleten, denk ik.'

Fenna's hart klopte sneller. Dit ging goed. 'Atletiek is inderdaad de beste ingang.'

‘Ik ken de manager van een aantal topsporters, een drietal vrouwelijke atleten,’ gaf Harry aan. ‘Ik zal je het adres geven. Maak maar een afspraak.’

‘Dat zal ik doen. Ik dacht dat het interessant zou zijn om een aantal topatleten een tijdje te volgen. Introductie, beschrijving van hun motivatie en dan het volgen van hun prestaties tot aan de wedstrijden in Beijing. Dan wordt het wat persoonlijker.’

‘Goede aanpak, lijkt me,’ reageerde Harry. ‘Dan even over China. Wanneer wil je vertrekken?’

Een juichend gevoel maakte zich van Fenna meester. ‘De opening is op 8 augustus. De achtste dag van de achtste maand om acht uur ’s avonds. Daar heb ik al wat onderzoek naar gedaan.’

‘Vertel.’ Harry liet zich onderuitzakken.

Fenna moest haar opwindning onderdrukken, zich concentreren op de inhoud van het gesprek. De opdracht mocht haar nu niet meer ontgaan. ‘De acht is een geluksgetal voor de Chinezen. Je spreekt het uit als “ba”. En die uitspraak is eigenlijk hetzelfde als het woord *fa*, dat “rijkdom” of “het beter of sterker worden” betekent. Het is een soort bijgeloof in China om een groot evenement op een datum met een acht erin te starten.’

‘Geweldig om dan net in het jaar 2008 de Olympische Spelen te mogen verzorgen,’ begreep Harry. Hij maakte een notitie.

‘Het gaat zelfs verder. Telefoonnummers met een acht of nummerplaten van auto’s met een acht zijn duurder. En trouwen doe je het liefst op de achtste van de maand.’

‘Dat kun je natuurlijk mooi gebruiken.’ Harry keek naar de aantekeningen die hij ondertussen had gemaakt. ‘De opening is dus op de achtste. En wanneer beginnen de atletiekwedstrijden?’

‘Ik dacht een week erna,’ zei Fenna. ‘Maar ik zou eigenlijk al ruim voor de opening in China moeten zijn. De sporters zullen moeten acclimatiseren in dezelfde tijdzone. Juist die voorbereidingen in de Chinese sfeer kunnen voor een mooi artikel zorgen.’

‘Probeer dan eerst te achterhalen waar die atleten hun voorbereiding doen. Soms strijken ze neer in Japan of Korea, dan wordt het natuurlijk moeilijk. De details zullen we volgende week bespreken.’

‘Ik ga erachteraan. Ga ik als enige naar China?’ Fenna had die vraag voor het laatst bewaard. Ze hield ervan om in haar eentje te werken.

‘We zullen het zo meteen in de redactievergadering aan de orde stellen. Maar wat mij betreft wel. Er zal hooguit een fotograaf met je meegaan.’

Fenna voelde zich intens tevreden. Dit kon haast niet meer misgaan. Ze keek naar Harry, die met zijn blonde krullen en rossige baard iets weg had van een leeuw. Machtig regeerde hij over de redactie. Niemand durfde hem tegen te spreken. *China, here I come!*

‘Kom, jongens, we gaan uit.’ Pien Holland riep de twee golden retrievers bij zich. Tasja en Bruno sprongen op uit hun mand en draaiden wild om haar benen terwijl ze haar sportschoenen aantrok. Ze had haar steile haar strak naar achteren gebonden, haar ogen licht aangezet en simpele knopjes in haar oren gedaan. Ze opende de deur en liet de honden gaan. Ze woonden op een ideale plek in het hoger gelegen gedeelte van Kleef. Vanuit hun huis liep ze zo het bos in.

De honden renden blij voor haar uit terwijl ze omhoogliep naar de Sternberg. Een toepasselijke naam. Vanaf dit hoogste punt waaiderden de paden door het bos als een ster uit elkaar.

Chris was een paar jaar geleden met het idee gekomen om het gezondheidscentrum dat ze in Groesbeek hadden, om te zetten naar een anti-agingkliniek in Kleef, net over de grens in Duitsland. Hij had een prachtig pand op de kop getikt, geschikt voor een centrum, een woongedeelte en een grote hobbykelder onder het gehele pand.

Kleef, een gouden greep. Duitsland was nu eenmaal het land met de best draaiende wellnesseconomie van Europa. Kuuroorden, thermische baden, wellnessklinieken... het waren stuk voor stuk typisch Duitse trends. Het oppervlakkige van de schoonheidscentra gaf mensen geen voldoening meer. Men was duidelijk op zoek naar iets nieuws. Zij was met haar nieuwe centrum een van de eersten geweest die in anti-aging een gat in de markt hadden gezien.

Ze had goed voorzien dat de vergrijzing van de bevolking in haar voordeel zou werken. De mensen die na de oorlog geboren waren, waren de eerste tweeverdieners, een vermogende en vaak intellectuele groep senioren die nu hun sporen hadden verdiend en op een comfortabele manier oud wilden worden. En daar probeerde zij met een uitgekiend anti-agingprogramma haar steentje aan bij

te dragen. Zelfverzekerd, gezond en mooi oud worden sprak mensen aan. Sterk van geest en lichaam.

Pien wist dat ze alert moest blijven, wilde ze met haar centrum voorop blijven lopen en de concurrentie aan kunnen gaan. Ze moest snel reageren en met nieuwe en opzienbarende ontwikkelingen komen. Haar ambitie om in haar vakgebied de beste te zijn, dreef haar voort. Trendsetter in plaats van trendvolger. Een begrip op haar gebied. Ze wilde met haar Holland Anti-aging Centrum de top bereiken in Duitsland en in Nederland. En juist het feit dat ze gelokaliseerd waren op de Duits-Nederlandse grens was daarbij een groot voordeel. De niet-aflatende toestroom van klanten die op haar nieuwe programma afkwamen, bewees dat ze op de goede weg was.

Ze slenterde verder, luisterde naar de wind die door de bladeren speelde. Ze liep langzaam, keek om zich heen naar de machtige beukenbomen afgewisseld met witte, breekbare berken. Overal vers groen op deze dag die op dit vroege uur al aankondigde dat het warm zou worden. Het was rustig in het bos. Ideaal om na te kunnen denken. Tijd die ze overdag niet vond en die ze nodig had om alles wat in haar leven gebeurde een plek te geven.

Tasja en Bruno hadden er zin in. De golden retrievers renden speels achter elkaar aan door het struikgewas. Ze hadden de honden nog maar een paar maanden. Chris was opeens met de dieren aan komen zetten. Een van zijn wilde ideeën. Chris was een warrige intellectueel, die problemen op zijn eigen manier aanpakte. Hij hield niet van gezeur, niet van lange discussies. Hij kon genieten van kleine dingen en pakte zijn eigen waardevolle momenten. Een leefwijze die haar soms met jaloezie vervulde.

Haar gedachten schoten terug naar haar eigen jeugd. Haar dromen voor de toekomst. Dansen, haar lust en leven. Maar haar vader had haar verboden naar de dansacademie te gaan. Presteren moest ze, in een maatschappelijk verantwoorde baan. Dat had hij voor ogen en dat was waar hij zijn studietoelage in wilde stoppen. Zonder zijn financiële steun geen opleiding. Ze had zich erbij

neergelegd omdat ze wist dat gehoorzamen een must was in haar ouderlijk huis. Einde toekomstdroom. Presteren was zijn credo. Een zeven was net voldoende en de winst nooit groot genoeg.

Chris had haar ook met de andere kant van het leven laten kennismaken. Maar haar karakter was al gevormd tijdens haar jeugd en daarom voelde ze een onvoorstelbare drang om van het Holland Anti-aging Centrum een succes te maken. Bijna nietsontziend.

Een paar uur later zat Pien in haar kantoortje. Het centrum draaide prima, ze hadden vandaag een volle bak. Maar ze had de zaken zo geregeld dat zij zich die ochtend volledig kon richten op het afhandelen van de administratie, zonder zich met het dagelijkse reilen en zeilen te bemoeien.

Het viel haar op dat de normale geluiden plotseling verstilden. De muziek van de fitnesszaal viel weg en rennende voetstappen kwamen dichterbij. Er was iets mis. Ze keek op van haar computer.

'Frau Holland. Schnell!' Een oudere man kwam gejaagd naar binnen rennen. Zijn gezicht bezweet, ogen groot en angstig.

Pien schoof haar stoel met een ruk achteruit en volgde de man. In de fitnesszaal stond alles stil. Geen bewegende apparaten, geen muziek uit de luidsprekers voor een begeleidend ritme, maar stilstaande bezwete mensen, in groepjes bij elkaar geklit. Verontrust gepraat. Gefluister zelfs. Pien voelde de onrust in de groep.

'Waar is Bärbel?'

Vingers wezen naar de gang.

'Wat is er aan de hand?' vroeg ze aan haar fysiotherapeute, die met een vuist op de toiletdeur sloeg.

Bärbel keek op, haar ogen groot en verschrikt. *'Ein Problem. Mevrouw Schneider is hier binnen. Ze antwoordt niet. Misschien is ze niet goed geworden. Maar de deur zit op slot.'*

Pien rende weg en kwam terug met een grote schroevendraaier. 'Zorg dat onze gasten afgeleid worden,' zei ze op zachte toon tegen Bärbel.

Ze zette de schroevendraaier op het slot en draaide het open. 'Frau Schneider? Is alles goed?' riep ze door de kier van de deur. Geen antwoord.

Pien trok de deur open. De vrouw hing half over het toilet. Haar arm in de pot. Een walgelijke stank hing om haar heen. Op de vloer lagen etensresten. Slijm droop uit haar mond.

Pien deinsde achteruit en sloeg haar hand voor haar mond. 'Gatver, wat...?' Maar meteen ging ze over tot actie. Ze tilde voorzichtig het hoofd van de vrouw op en voelde de hartslag in haar hals. Zwak, maar regelmatig. Pien probeerde haar op te tillen. Het logge lichaam was als een dood gewicht.

Thomas stak zijn hoofd om de deur. 'Wat is hier gebeurd? Bärbel waarschuwde me. Is ze flauwgevallen?' Hij hielp Pien om de vrouw uit het toilet te tillen.

Toen ze de vrouw stabiel hadden neergelegd, klonk een hoge gil uit de zaal. Pien schrok. 'Blijf bij haar,' zei ze tegen Thomas, en ze rende op het geluid af. Een groep mensen stond over een vrouw gebogen. Bärbel zat naast haar en probeerde de wild schokkende vrouw in bedwang te houden.

'Opzij, alsjeblieft,' riep Pien. Ze knielde naast Bärbel neer. Het gezicht van de in elkaar gezakte vrouw was rood en opgeblazen, haar handen wreven wild over haar lichaam alsof ze een onbeschrijfelijke jeuk had. 'Wat heeft ze?'

Bärbel streek een paar zweterige plukken uit haar gezicht. 'Geen idee. Ze zakte zomaar in elkaar. Wat moeten we doen?' Paniekerige ogen keken Pien aan.

Op dat moment kermde de vrouw angstaanjagend, gooide haar beide armen in een stuip omhoog en zakte met een kreun opzij. De ogen van Bärbel drukten paniek uit.

'Bel 112, Bärbel. Nu!' Pien keek naar de vrouw. Haar pafferige gezicht was nat van het zweet en haar adem ging raspand. Wat was er aan de hand?

Na het eten liet Pien zich moe op de zwarte bank zakken. Een snerpende pijn plaagde haar hoofd.

Ze keek naar Chris, volledig verborgen achter de krant. Afgesloten voor welk gesprek dan ook. Ze was vaak jaloers geweest als hij verslag deed van zijn kroegbezoeken met Ronald. Stille Chris, gezellig kletsend met zijn vriend. Pimpelen in hun stamkroeg, hun favoriete tijdverdrijf. Waarom praatte hij niet meer met haar en gaf hij alleen antwoord als hij er niet onderuit kon? Zonder communicatie groeide je uit elkaar. Waar was hij mee bezig? Hoe had die enorme kloof tussen hen zich kunnen ontwikkelen? Kwam het door de eeuwige zorg om Michael? Of waren ze gewoon uitgepraat? Uitgeleefd samen?

Hij wist nog niets van de nare gebeurtenissen in het centrum, die haar de hele dag hadden achtervolgd. De twee vrouwen waren in zorgwekkende toestand in het ziekenhuis opgenomen. Anti-aging had een keerzijde. Oud, zwak, en daardoor extra gevoelig. Waar was ze aan begonnen?

Chris liet de krant zakken. 'Hoe liep het vandaag in het centrum?'

Toch interesse. 'Niet zo best. Er zijn mensen onwel geworden. Ze zijn met spoed opgenomen in het ziekenhuis.'

'Ziekenhuis?' vroeg hij geschrokken. 'Hoe kan dat dan?'

'Ik heb geen idee. Ze zijn zomaar in elkaar gezakt.' Ze voelde de gespannen spieren in haar nek, die ze de hele middag had proberen te negeren.

'Dat is heftig. Weet je wat de oorzaak is?'

'Geen idee. Ze hebben het normale programma gevolgd, diëtiste, massage, supplementen. Ze waren net begonnen met de afsluitende spierversterkende oefeningen...'

'En toen ging het mis,' zei Chris peinzend.

'Ja, twee vrouwen, vlak na elkaar.' Pien zag het weer voor zich, de pafferige gezichten, koortsig en bezweet. 'Misschien was het wel wat benauwd binnen, dat kan het geweest zijn.'

‘Het was inderdaad warm vandaag.’ Chris vouwde de krant op en staarde voor zich uit.

Pien zocht naar een reactie. Maar zijn gezicht stond afwezig. Zijn huid vertoonde de oneffenheden van een puistvolle jeugd. Kleine littekens die haar nooit gestoord hadden. Ze had ze gestreeld. Het hoorde bij hem, net als de borstelige wenkbrauwen en zijn volle lippen.

‘Vreemd,’ mompelde Chris voor zich uit. ‘Wat voor reactie vertoonden ze? Wat bedoel je met in elkaar zakken?’ Zijn ogen drukten nu bezorgdheid uit.

Pien vond het prettig dat hij meeleefde. Misschien was er toch nog hoop. ‘De ene vrouw was flauwgevallen in het toilet en had alles onder gespuugd. De ander leek een vreemde jeukaanval te hebben. Haar hartslag was zwak en ze voelde koortsig aan.’

‘Allergische aanval?’ twijfelde Chris.

‘Ja, daar leek het wel op. Alsof ze iets verkeerd binnen hadden gekregen. Die ene vrouw bleef maar over haar armen wrijven alsof ze verging van de jeuk.’ Pien masseerde haar nek.

Chris schudde met zijn hoofd. ‘We moeten er maar het beste van hopen. Oudjes geven gratis problemen. Het zal wel niets met het centrum te maken hebben.’

‘Ik hoop dat de media er geen lucht van krijgen. Een ongeluk in ons centrum, dat is de ergste antireclame die we kunnen krijgen.’

‘Zo’n vaart zal het vast niet lopen. Meestal loopt het met een sisser af.’ Chris duwde zich zuchtend van de bank omhoog. ‘Ik ga naar de kelder.’

Het onderhoud was afgelopen, alsof het een tienminutenafpraak bij de huisarts was. De betrokkenheid was weer verdwenen.

Fenna laadde haar boodschappen op de kruiwagen die ze klaar had gezet bij haar parkeerplaats op het boerenerf. Ze duwde de kruiwagen bedreven over het pad naar haar woonboot, waar ze samen met haar tienerdochter Tara woonde. Hun boot lag midden in het groene hart van Nederland, de zevende boot in de rij, gelegen aan het erf van een knorrige boer. Ze had vrij uitzicht over het water en de landerijen daarachter. In plaats van verkeer of voetgangers had ze watervogels die langs haar raam paradeerden. De geraniums stonden overal in volle bloei. De vele kleuren roze en rood maakten er een bont spektakel van. Fenna hield van de zomer. Er lag een belofte in verborgen. Na de voorjaarsbollen kwamen de zomerkleuren, die een toezegging deden voor een lange, warme zomer. Hoopte ze.

‘Hé, Fenna. Hoe istie?’ John, haar buurman, stond in de deuropening van zijn schuur. Hij droeg een versleten spijkerbroek en een smerig T-shirt.

‘Ha, John,’ groette ze terug. ‘Prima. Met jou ook?’ Ze liep door, bang om na een uur nog aan de uitgebreide verhalen van John vast te zitten.

‘Alles goed, vrouwke. Kom een keer een bakkie halen!’ riep John echter tot haar opluchting.

‘Doe ik.’

John was een geschikte vent, altijd bereid om haar te helpen als haar ruim leeggepompt moest worden, de rioolpomp weigerde of als haar verwarmingsketel het begaf. Goud waard. Maar ze hield van goud op afstand.

Ze tilde haar tassen uit de kruiwagen, liep de loopplank op en opende de voordeur. Tara lag onderuit op de bank, de onafscheidelijke telefoon tegen haar oor gedrukt.

‘Hoi, Tara.’

Slechts een oogopslag. Tara drapeerde haar lange haar over haar hoofd en kletste verder.

Fenna bracht de boodschappen naar de keuken en schopte haar schoenen uit. Het was benauwd binnen. Haar terrasdeuren stonden slechts op een kier, terwijl de zon op het platte dak ervoor zorgde dat de woonboot veranderde in een drijvende stoof.

Ze opende het keukenraam en begon de boodschappen op te ruimen. Ze probeerde niet te luisteren naar het geleuter van haar dochter. Eindeloos werden alle belevenissen van Tara en haar vriendinnen besproken. Het herkauwen van gebeurtenissen. Het volledig bezetten van de telefoon. En dat natuurlijk net nu ze zelf goed nieuws had. Wat zou Marjet ervan vinden dat ze naar China mocht?

Marjet was een vriendin uit duizenden. Nadat ze ernstig ziek was geworden na een cosmetische operatie was Fenna ervan doordrongen geraakt dat hun vriendschap een groot goed was. De angst om haar te verliezen had haar verlamd en tegelijkertijd tot allerlei stomme acties aangezet. Nu, achteraf, konden ze er samen om lachen, herinneringen ophalen met de zekerheid dat de afloop goed was.

Marjets uiterlijk was na die operatie behoorlijk veranderd. Haar neus, kin, borsten en heupen waren gepimpt. Maar daarnaast had Marjet zich geleidelijk ook ontworsteld aan haar minderwaardigheidscomplex. Ze was opgebloeid en ze ging nu als een zelfverzekerde mooie vrouw door het leven. Een prachtig proces dat Fenna van heel dichtbij had meegemaakt. De innerlijke schoonheid van Marjet was niet door het scalpel aangetast.

Om haar ongeduld in te tomen liep Fenna naar het terras. Als Tara uitgepraat was, kon ze haar eindelijk het nieuws vertellen. Neuriënd pakte ze de gieter en duwde hem in het water naast haar boot. Haar planten waren gortdroog na deze zonnige dag. Fenna liep langs de grote schuiframen die haar terras tegen de wind beschermden en liep het gangboord op. De vijf lange plantenbakken puilden uit van de donkerrode hanggeraniums. Haar grote trots. Ze

haalde er regelmatig de oude bloemen uit, het oeroude recept om een mooie volle bloemenzee te creëren.

‘Dat weet ik nog niet,’ hoorde ze Tara zeggen toen ze weer binnenkwam. ‘Nee, nu niet. Mijn moeder is thuis. Ja, goed. Ik bel je vanavond wel even.’

Het telefoongesprek werd zowaar afgebroken. Fenna hield zich in en liep naar de keuken.

‘Wat eten we?’ Tara kwam naast haar staan en tilde haar lange haren uit haar nek.

‘Een maaltijdsalade. Daar had ik zin in met dit warme weer.’

‘Salade? Bah, dat klinkt groen.’ Tara opende de koelkast en pakte een blikje energiedrank.

Haar slanke benen draalden om Fenna heen, alsof ze niet konden besluiten of ze zouden blijven rondhangen of weglopen. Ze dronk een paar slokken, maar bleef bij het aanrecht hangen.

‘Ik heb een leuk nieuwtje. Ik heb de opdracht gekregen,’ deelde Fenna het goede nieuws met haar dochter. ‘Ik mag naar China voor de Olympische Spelen.’

‘Vet, mam. Mag ik dan alleen thuisblijven?’

‘Is dat het enige wat je te zeggen hebt?’ vroeg Fenna lachend.

‘Nee, ik hoop ook dat ik niet verplicht word om te oefenen met stokjes te eten.’

Fenna zag de plagerige twinkeling in de bruine ogen van haar dochter. ‘Help me maar even met het eten. Je mag de groenten snijden.’

Een groot aantal planten gaf de woonkamer een zachte sfeer. Groen gaf rust en ontspanning. Haar bureau stond voor het grote raam dat uitzicht bood op het water. Papieren in dikke stapels rondom haar notebook. Rommelig, maar voor haar overzichtelijk. Fenna had na het eten zachte relaxmuziek opgezet. Golvende tonen die haar geest rust gaven, in plaats van de opjagende muziek die Tara vaak draaide.

Fenna pakte de telefoon. Hoe zou haar moeder reageren op het nieuwtje? Vast net zo enthousiast als Marjet. Het indianengehuil moest bijna in China te horen zijn geweest. Mazzelaar, prachtbaan, vakantie! Marjet riep in haar enthousiasme van alles door elkaar. Maar Marjet had ook haar eigen angst voor de keuze van de fotograaf aangewakkerd. Ze hoopte maar dat ze het mis had.

Haar moeder nam niet op. Vreemd, dacht Fenna. Ze is toch altijd thuis? Ze heeft slechts met een enkeling contact. Er zal toch niets gebeurd zijn? Gevallen? Gewond? Of is ze nog naar buiten gegaan?

In de afgelopen jaren was Fenna ongemerkt veranderd in een bezorgde dochter. Alsof ze het ouderschap van haar moeder had overgenomen. Vreemd, hoe zelfstandigheid en afhankelijkheid elkaar afwisselden in een mensenleven. Ze zat nu in een tussenfase, waarbij ze zich zowel om haar dochter als haar moeder zorgen maakte, alsof beide generaties van haar afhankelijk waren. Wanneer zou zijzelf afhankelijk worden van haar dochter? Zou Tara ooit bezorgd zijn om haar? Ze kon het zich totaal niet voorstellen.

Fenna liep naar Tara. Ze deed de deur open en zag het scherm van msn wegflietsen. Een lange lijst met Duitse woorden stond nu op het scherm.

‘Lukt het, meisje?’ vroeg ze, wijselijk geen commentaar gevend.

Tara knikte, maar hield haar ogen op het scherm gericht.

‘Ben jij vanmiddag nog bij oma Els geweest?’

‘Nee, ik ben direct na school naar huis gekomen. Hoezo?’

‘Ze neemt de telefoon niet op.’

‘Geef haar dan ook een mobieltje, dan kun je haar altijd bereiken.’

‘Misschien niet zo’n slecht idee. Ik zal een simpel telefoontje voor haar kopen.’

‘Ik wil haar wel wat uitleg geven.’

‘Dat zal ze fijn vinden.’ Fenna sloot de deur en liep terug naar de woonkamer, waar de muziek haar laatste tonen liet horen.

Hoewel ze naar Kleef verhuisd waren, kwam Chris nog regelmatig in zijn oude stamkroeg in Groesbeek. Samen met zijn vriend Ronald een biertje drinken, beetje kletsen, en natuurlijk de vrouwtjes bekijken.

‘Doe maar een Palmpje,’ zei Chris tegen zijn vriend.

Ronald liep met grote passen naar de bar. Zijn schedel glom in het weinige licht. Een wijde spijkerbroek hing laag om zijn heupen. Heel wat anders dan zijn gebruikelijke zakelijke outfit als representatieve sportmanager. Chris keek rond. Het was een typische dorpskroeg. Een stel jonge knullen aan de gokautomaat, twee oudere mannen hangend aan de bar. Donkere houten meubels, dringend aan verfrissing toe.

‘Alsjeblieft.’ Ronald zette een glas voor hem neer.

‘Lekker, proost!’ Chris nam een slok.

‘Vertel eerst maar eens wat er aan de hand is. Je bent erg afwezig. Is er iets met Michael? Als ik hem zo samen met Tom achter de pc zie heb ik niet het idee dat het slecht met hem gaat,’ zei Ronald, terwijl hij een witte snor weglakte.

‘Naar omstandigheden gaat het best goed. Het is fijn dat hij Tom heeft. Die twee zonen van ons kunnen goed met elkaar opschieten.’

‘Michael straalt inderdaad uit dat hij geniet van zijn leven.’

‘Doet hij ook. Ondanks zijn beperkingen. Hoe is het met Tom?’

‘Tom gaat goed. Hij voetbalt in het eerste. Dat was voor mij ook een vereiste, anders had hij moeten stoppen. Edith is dat niet met me eens. Maar je weet dat ik niet van amateurgeneuzel hou. Presteren moet hij. Als ik het aan Edith overlaat, wordt Tom een watje. Hij kan het, dus moet hij het ook laten zien. Binnenkort geeft hij een feest. Een knalfeest. Hij wordt maar één keer zestien. Brommertijd.’

Chris staarde in zijn glas. Brommers, ooit hun grote hobby. Motor opvoeren, racen op de stille landwegen en de meisjes laten gillen, zodat ze zich aan je vastgrepen. Machtig op je zestiende. Niet voor Michael weggelegd. Nu niet aan denken. 'Hoe gaat het met je sportbusiness?' vroeg hij daarom.

'Klasse. Ik heb er op dit moment een paar sterke meiden bij zitten. Met een beetje mazzel gaan er straks drie naar de Olympische Spelen. Dan kun je jezelf als sportmanager wel geslaagd noemen.'

'Mooi, man. Maar meer hun prestatie dan de jouwe,' lachte Chris. Geslaagd, dat was een woord dat op Ronald van toepassing was. Niet zeuren maar presteren, was zijn motto.

'Moet je niet zeggen. Ik creëer de condities, zij hun conditie, zeg ik altijd.' Zijn hele lichaam lachte. 'Maar we dwalen af. Ik wilde weten hoe het bij jou loopt.'

Chris verstrakte. 'Ach, een klein probleempje in het centrum.'

'Klein?'

'Nou ja, er zijn twee vrouwen onwel geworden. Pien maakt zich nogal zorgen. Niet alleen om die vrouwen, maar zeker ook om wat dit voor het centrum gaat betekenen.'

'Jij niet?'

'Ach, ik denk dat het wel losloopt. Maar er moeten natuurlijk geen vreemde dingen gebeuren.'

'Chris, hou me niet voor de gek. Ik zie dat je nerveus bent. Heb je alles onder controle?'

'Ik denk het wel,' zei Chris vaag. 'Problemen zijn er om opgelost te worden.'

'Hoe loopt het met je bezigheden in de kelder?'

'Alles gaat zijn gangetje.' Er stond te veel op het spel om er open en bloot over te praten.

'Zijn gangetje? Man, je moet toch een keertje scoren, daar hebben we het vaak genoeg over gehad. Durven, ervoor gaan, anders kom je er niet. Risico's nemen!' Ronald sloeg hem op zijn schouder. Het bier gutste over de rand.

‘Ik doe het in mijn eigen tempo.’ Chris sloeg de overgebleven slok bier achterover en bestelde een volgende.

‘Jij hoeft ook geen olympische tijd neer te zetten. Mijn meiden wel, en liefst binnenkort. Ze hebben niet zo heel veel tijd meer. De Spelen in China zijn al begin augustus. Er komt nog één belangrijke wedstrijd waar ze de limiet kunnen lopen. Als dat niet lukt, moeten ze vier jaar wachten.’

‘Nee, niet veel tijd meer,’ mompelde Chris slechts.

Het was tegenwoordig een heel complex van rotonden en bruggetjes. Fenna fietste langs de A4 en passeerde de molen die de entree vormde van Leiderdorp. Ze was gelukkig al bijna bij haar moeder, die in een aanleunwoning van een verzorgingstehuis woonde. Het was slechts vier kilometer van haar woonboot, maar ze zweette alsof ze een opvlieger had.

Haar moeder zat al voor het raam op de uitkijk. Alleen de geraniums ontbreken, dacht Fenna met een glimlach. Ze zwaaide vrolijk naar haar. Fijn dat ze op de begane grond woonde, dan had ze nog wat te zien.

‘Ha, mam.’ Fenna zoende haar moeder op haar weke wangen. Uit haar gezicht was de kracht verdwenen.

Het koffieapparaat van Fenna’s moeder maakte onduidelijke pruttelgeluiden. Ook oud.

‘Hoe is het? Doet je knie nog zeer?’ Fenna bekeek haar moeder. Haar grijze haren waren alleen aan de voorkant netjes gekamd. Net alsof ze haar krullen al slapend had geplet en alleen het zichtbare gedeelte in de spiegel had opgekamd. Maar haar ogen waren minder dof dan anders en de lach die al een tijdje afwezig was geweest, speelde weer volop over haar gezicht.

‘Mijn knie? Het gaat wel, hoor. Dat gaat vanzelf weer over.’ Ze klonk optimistisch.

‘Mam, wat is er aan de hand? Je straalt.’

‘Schenk jij even de koffie in? Er staan koekjes in de kast. Pak maar lekker.’

Fenna ging de koffie halen. Eerder zou haar moeder toch niets zeggen.

Even later zaten ze tegenover elkaar. Haar moeder op haar luie stoel, waarvan ze de leuning naar beneden kon laten zakken, en zichzelf op haar vaders oude fauteuil, waarop zij als enige nog mocht

zitten nadat haar vader was overleden. Er was geen ruimte geweest voor het grote eikenhouten bankstel uit het oude huis.

‘Nou, gooi het er maar uit, mam.’

‘Wat bedoel je?’

‘Een kind kan zien dat er iets leuks is gebeurd. Je ogen glanzen weer als vroeger. Dus brand maar los!’

‘Ik heb iemand leren kennen,’ zei haar moeder veelbetekenend.

‘Een man?’

‘Ja, Henk, heet hij. Een aardige en zeer vitale man. We zijn gisteren samen uit eten geweest. Erg gezellig. Weet je, alleen is maar alleen.’

‘Dat is zo, maar...’ Fenna merkte dat dit nieuwtje een dubbel gevoel met zich meebracht. Ze kon zich haar moeder niet voorstellen naast een andere man dan haar vader. Mam en pap, altijd samen. ‘Is het een aardige man?’

‘Ja, dat zei ik toch net. Jullie moeten maar eens kennismaken.’

‘Kennismaken,’ mompelde Fenna. Ze nam een slok van haar koffie. Toch was het wel een prettig idee dat haar moeder iemand had leren kennen. Ze had het de laatste tijd steeds vaker over pijntjes gehad. Ook het afscheid nemen van dingen die ze niet meer kon, viel haar moeder zwaar. Dus een gezellige man om haar heen zou haar afleiding geven.

‘Henk neemt me mee uit. Mijn leefwereld is opeens zoveel groter geworden. Ik kon zelf alleen nog maar naar de Winkelhof, je weet wel, het winkelcentrum hier achter. Verder kwam ik niet. Nu ga ik opnieuw de wereld ontdekken. Andere dingen beleven dan handwerken of lezen.’

Fenna keek naar het grote wandkleed dat pontificaal boven de eettafel in de kleine kamer hing. Maanden was haar moeder ermee bezig geweest, elke keer weer een lapje erbij, tot er een compleet landschap was ontstaan. Vorig jaar had Fenna het als verrassing in laten lijsten. Geëmotioneerd had haar moeder het van haar aangepakt. Geen woord had ze gesproken. Enkel die blik, die alles

zei. Fenna kon er nog ontroerd van raken als ze terugdacht aan dat moment.

‘Je hebt groot gelijk, mam. Dit wooncentrum blinkt ook niet uit in uitdagende activiteiten.’

‘Nee, bingo,’ smaalde haar moeder. ‘Ik ben niet seniel.’

Even later liepen ze samen naar het heempark dat tegenover het verzorgingstehuis lag. Haar moeder leunde zwaar op Fenna’s arm. ‘Je loopt niet erg lekker, mam.’

‘Nee, dat zei Henk ook al. Mijn benen willen niet meer. Ik ben gewoon moe.’

‘Ga eens naar de dokter, laat je bloed eens nakijken. Misschien heb je bloedarmoede.’ Fenna dacht terug aan het artikel dat ze gelezen had over ondervoeding bij bejaarden.

‘Ik ben d’r gek. Stel dat ze zo’n naald in mijn arm zetten,’ reageerde haar moeder fel.

‘Ach, jij met je angst voor naalden. Je krijgt wat staalpillen en je voelt je een stuk beter. Daar weegt zo’n speldenprikje toch wel tegen op?’

‘Krijn was de enige die wist hoe hij een injectie moest geven.’

‘Pap was dokter. Normaal doen verpleegkundigen dat. Bovendien is pap er niet meer. En dat kan natuurlijk niet betekenen dat je nooit meer een injectie krijgt.’

‘Ik laat me niet meer lekprikken,’ zei haar moeder koppig.

‘Daar moet je je maar eens overheen zetten.’

‘Geen polonaise aan mijn lijf. Ben je soms vergeten hoe ze me helemaal bont en blauw gestoken hebben met zo’n speldenprikje? Weken heb ik met blauwe armen rondgelopen, alleen maar omdat een jong grietje mijn ader niet kon vinden.’

Fenna wist het. De enige die haar een injectie mocht geven was haar vader. Te belachelijk voor woorden, natuurlijk. En lastig, zeker nu hij er niet meer was. Elke keer als de grieprik weer gehaald kon worden, kostte het Fenna al haar overredingskracht om haar moeder mee te krijgen.

Ze liepen zwijgend door. De heemtuin zelf was afgesloten, dus liepen ze verder door het park. Het was er mooi. In elk seizoen bezat het een eigen schoonheid. Veel mensen uit het wooncentrum werden hier 'uitgelaten', zoals haar moeder het altijd noemde. De geasfalteerde paden waren gemarkeerd met oude boomstammen, die groen uitgeslagen waren. Oude bomen verplaats je niet, ze moeten rusten.

'Je hoeft je geen zorgen over mij te maken, Fenna. Henk heeft erg leuke ideeën. Hij zegt dat er genoeg mogelijkheden zijn om mijn conditie wat op te vijzelen. Maar ik denk dat alleen al zijn aanwezigheid me goeddoet.'

Fenna drukte haar even tegen zich aan. 'Geniet er maar lekker van.'

Het leek alsof haar ogen weer wat opende voor de wereld om zich heen.

'Wat een mooi nieuws dat je naar China mag. Hoe vindt Tara dat?'

'Wel spannend. Meer voor haar dan voor mij, geloof ik. Een paar weken alleen, zonder het gezeur van een moeder.'

'Dat is normaal voor die leeftijd.'

'Tara komt morgenmiddag even bij je langs.' Fenna wist dat haar zeventienjarige dochter het prima kon vinden met haar oma.

'Hè, gezellig. Tara kan altijd zo leuk vertellen over school en haar vriendinnen. En hoe gaat het met de jongens? Hebben ze nog een vriendin?'

'Toine heeft nog steeds dezelfde vriendin. Hij belt regelmatig. Mike geniet sinds kort weer van het vrijgezellenleven. Hij komt als het goed is volgend weekend langs. Dan zal ik wel horen hoe alles loopt. Tenzij hij weer naar zijn oude vrienden gaat, ouwehoeren en bijdrinken, ik weet er zo langzamerhand alles van.'

'Laat ze maar lekker uitrazen nu ze nog jong zijn.'

'Ik ga een mobiele telefoon voor je kopen.' Het kwam plompverloren, wist Fenna.

'Sociale controle?'